

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 28. avgust 2013.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 28. avgusta 2013.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU OPUŽENOG
ZA ODBACIVANJE OPTUŽNICE**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu za odbacivanje optužnice zbog nenadležnosti Mehanizma za međunarodne sudove (dalje u tekstu: MMKS), koji je optuženi podnio na javnoj osnovi 1. jula 2013. (dalje u tekstu: Zahtjev), i ovim izdaje odluku s tim u vezi.

I. Kontekst i argumenti

1. U Zahtjevu optuženi traži da Vijeće odbaci Treću izmijenjenu optužnicu (dalje u tekstu: Optužnica) zato što Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: UN odnosno Savjet bezbjednosti) nije imao pravnu nadležnost za osnivanje Mehanizma za međunarodne sudove (MMKS), pa prema tome ne postoji pravni entitet kome bi se mogao žaliti u slučaju da bude osuđen, te mu je shodno tome uskraćeno temeljno pravo na žalbu.¹ Donošenjem Rezolucije 1966 (dalje u tekstu: Rezolucija 1966) kojom je ustanovljen je MMKS, Savjet bezbjednosti je, kako primjećuje optuženi, dokinuo nadležnost Žalbenog vijeća Međunarodnog suda nad eventualnom žalbom koja bi mogla proizaći iz njegovog predmeta, pa tvrdi da bi, budući da MMKS nema nadležnost, "preispitivanje eventualne presude bilo praktično nemoguće".²

2. Konkretno, optuženi tvrdi da je odluka Savjeta bezbjednosti o postojanju prijetnje miru i sigurnosti, kao i svako drugo s tim povezano vršenje ovlaštenja iz Glave VII Povelje Ujedinjenih naroda, podložno sudskom preispitivanju,³ i da je ovo Vijeće "ovlašteno i dužno da utvrdi da li je MMKS valjano ustanovljen".⁴ Prema gledištu optuženog, budući da u bivšoj Jugoslaviji 2010. nije postojala trajna prijetnja miru i bezbjednosti,⁵ osnivanje MMKS-a je predstavljalo neproporcionalno i nerazumno

---

¹ Zahtjev, par. 1, *33bis*. Vijeće napominje da Zahtjev sadrži dva paragrafa označena brojem "33" i da će na drugi od ta dva paragrafa upućivati kao na "par. 33bis".

² Zahtjev, par. 30-31 (gdje se poziva na Rezoluciju 1966 Savjeta bezbjednosti od 22. decembra 2010, U.N. Doc. S/RES/1966 (2010) (dalje u tekstu: Rezolucija 1966), Dodatak 2, član 2(2).

³ Zahtjev, par. 5, 6, gdje se upućuje na *Tužilac protiv Duška Tadića*, predmet br. IT-94-1-AR72, Odluka po interlokutornoj žalbi odbrane na nadležnost suda, 2. oktobar 1995 (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Tadić*), par. 29. Vidi takođe Zahtjev, par. 7-8, 11-14 (gdje se poziva na razne izvore u vezi ograničenjima ovlaštenja Savjeta bezbjednosti iz Glave VII).

⁴ Zahtjev, par. 26. V. takođe Zahtjev, par. 16.

⁵ Zahtjev, par. 27-28, 33.

vršenje ovlaštenja, koje je bilo izvan ovlaštenja Savjeta bezbjednosti iz Glave VII.⁶ Optuženi takođe tvrdi da je osnivanje 2010. sudskog tijela sa primarnom nadležnošću nad zločinima počinjenim na teritoriji bivše Jugoslavije "lišil[o] ljude iz bivše Jugoslavije važnog aspekta samoodređenja",⁷ i da je predstavljalo povredu suvereniteta svih zemalja bivše Jugoslavije.⁸

3. Optuženi nadalje tvrdi da MMKS "postavlja samo sudije na pola radnog vremena, koji su zaposleni privremeno" i da će primjena MMKS-ovog sistema pravne pomoći rezultirati znatnim reduciranjem sredstava koja će optuženom biti na raspolaganju u toku žalbenog postupka.⁹

4. U "Odgovoru Tužilaštva na Karadžićev zahtjev za odbacivanje optužnice zbog nenadležnosti Mehanizma za međunarodne krivične sudove (MMKS)", podnesenom javno 5. jula 2013. (dalje u tekstu: Odgovor) tužilaštvo se protivi Zahtjevu. Tužilaštvo tvrdi da je Zahtjev spekulativne naravi i preuranjen, imajući u vidu da optuženi nije još ni osuđen, i da on u ovom trenutku nema pravo na preispitivanje bilo koje potencijalne presude koja bi protiv njega mogla da bude donesena.¹⁰ Osim toga, tužilaštvo tvrdi da Vijeće nema nadležnosti da utvrdi da je MMKS pravovaljano utemeljen.¹¹ Međutim, tužilaštvo sugerise da u ovom trenutku ne treba utvrđivati zakonitost MMKS-a, budući da bi u slučaju da MMKS kasnije utvrdi da Rezolucija 1966 nema pravnu snagu, pravo optuženog na žalbeni postupak pred Žalbenim vijećem Međunarodnog suda automatski bilo reaktivirano.¹²

5. Dana 25. jula 2013. sekretar je podnio "Podnesak Sekretara u vezi s Zahtjevom optuženog za odbacivanje optužnice zbog nenadležnosti Mehanizma za krivične sudove

---

⁶ Zahtjev, par. 17, 21-22, 27, 29, 33 (oznake za citate ispuštene). V. takođe Zahtjev, par. 18-20 (gdje se poziva na izvore o principu proporcionalnosti kao ograničenju postupanja Savjeta bezbjednosti na osnovu Glave VII).

⁷ Zahtjev, par. 15.

⁸ Zahtjev, par. 25. V. takođe Zahtjev par. 25 (gdje se poziva na izvore u kojima se tvrdi da je adekvatnost postupanja Savjeta bezbjednosti na osnovu Glave VII vremenski ograničena opsegom prijetnje međunarodnom miru i bezbjednosti).

⁹ Zahtjev, par. 32 (gdje se tvrdi se da postoji razlika od "230.00 eura" između sistema za utvrđivanje naknada primjenjivog na Međunarodnom suda i onog u MMKS-u). V. takođe Dodatak A Zahtjevu.

¹⁰ Odgovor, par. 1-2.

¹¹ Odgovor, par. 4-7, gdje se poziva, između ostalog, na Odluku u predmetu *Tadić*, par. 20.

¹² Odgovor, par. 3.

(MMKS)" (dalje u tekstu: Podnesak sekretara) na osnovu pravila 33(B) Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik) Međunarodnog suda. Sekretar prije svega primjećuje da se sistemi naknada na koje se poziva optuženi u Zahtjevu tiču samo optuženih osoba koje zastupa branilac kojeg je dodijelio Sekretar (dalje u tekstu: Smjernice za pravnu pomoć Međunarodnog suda), i da je nadoknada troškova pravnog tima koji pomaže optuženom regulisana "Sistemom za utvrđivanje naknada za osobe koje sarađuju s optuženim slabog imovnog stanja koji se sam zastupa".¹³ Sekretar takođe osporava tačnost tvrdnje optuženog da su Smjernice za pravnu pomoć Međunarodnog suda povoljnije od onih MMKS-a, napominjući da je "Sistem za utvrđivanje naknada za osobe koje zastupaju optužene koji se sami brane u žalbenim postupcima pred Mehanizmom za međunarodne sudove" (dalje u tekstu: Smjernice za pravnu pomoć MMKS-a) sastavljene nakon što su uzeti u obzir principi, smjernice i procedure koji regulišu sisteme utvrđivanja naknada kako na ovom Sudu, tako i na Međunarodnom krivičnom sudu za Rwandu (dalje u tekstu: MKSR).¹⁴ Sekretar ističe da su paušalni iznosi koji se navode u Smjernicama za pravnu pomoć MMKS-a "izvedeni iz maksimalnog broja dodijeljenih sati" kako ga primjenjuje Međunarodni sud i MKSR kako bi se osigurala ekvivalentna finansijska pomoć u MMKS-u.¹⁵

II. Diskusija

6. Vijeće na samom početku napominje da je optuženi u Zahtjevu zatražio odbacivanje Optužnice, ali se ne poziva ni na kakvu primjenjivu odredbu Statuta Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut) ili Pravilnika koja predviđa primjenu takve mjere u ovoj fazi postupka. Kako Vijeće shvata Zahtjev, u njemu se navodi da u ovom trenutku postoji kršenje prava optuženog na pravično suđenje na osnovu navodne neizvjesnosti koja postoji u vezi s njegovim pravom da se u budućnosti žali pred zakonito ustanovljenim sudom, kao i to kako će različiti aspekti njegovog prava na pravično suđenje biti očuvani pred MMKS-om u slučaju da dođe do žalbenog postupka. Prema tome, Vijeće interpretira Zahtjev tako da u suštini predstavlja zahtjev Vijeću da

---

¹³ Podnesak sekretara, par. 3-4.

¹⁴ Podnesak sekretara, par. 6.

¹⁵ Podnesak sekretara, par. 6.

se proglasi nenadležnim u svjetlu tih navodnih kršenja prava optuženog na pravično suđenje.

7. Žalbeno vijeće je tvrdilo da u "izuzetnim slučajevima" koji bi predstavljali eklatantno kršenje ljudskih prava optuženog, može biti nužno da Međunarodni sud odbije da vrši nadležnost kako bi se održala primjerena ravnoteža između prava optuženog i interesa međunarodne zajednice za krivično gonjenje osoba optuženih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava.¹⁶ Međutim, Vijeće podsjeća da bi po riječima Žalbenog vijeća, osim u "izuzetnim slučajevima", takva mjera bila "uglavnom neproporcionalna".¹⁷

8. Vijeće podsjeća da član 20(1) Statuta nalaže da Vijeće mora osigurati da suđenje bude pravično i ekspeditivno uz puno poštovanje prava optuženog. Član 21(2) Statuta propisuje da optuženi ima pravo na pravično suđenje, dok član 21(4) Statuta propisuje određena minimalna prava, uključujući i pravo na odgovarajuće vrijeme i uslove za pripremu svoje odbrane.¹⁸ Optuženi ima pravo na ta prava tokom svih faza odbrane. Premda pravo na žalbu nije jedno od minimalnih prava navedenih u članu 21(4), član 25(1) Statuta, nalaže da "Žalbeno vijeće rješava po žalbama osoba koje su osudila pretresna vijeća i po žalbama tužioca".¹⁹

9. Međutim, član 2(1) Dodatka 2 Rezoluciji 1966 nadopunjava član 25(1) Statuta i predviđa da je MMKS nadležan za vođenje svih žalbenih postupaka za koje je najava žalbe na presudu podnijeta na dan ili nakon dana osnivanja jednog od dva ogranka MMKS-a, što je za Međunarodni sud 1. juli 2013.²⁰ Svaka žalba na presudu koju bi trebalo da izda ovo Vijeće biće stoga saslušana pred Žalbenim vijećem MMKS-a, koje

---

¹⁶ *Tužilac protiv Dragana Nikolića*, predmet br. IT-94-2-AR73, Odluka po interlokutornoj žalbi u vezi sa zakonitošću hapšenja, 5. juni 2003. (Odluka po žalbi u predmetu *Nikolić*), par. 28-30.

¹⁷ Odluka po žalbi u predmetu *Nikolić*, par. 30.

¹⁸ Statut, član 21(4)(b).

¹⁹ Član 25(1) Statuta reflektira član 14(5) Međunarodnog pakata o građanskim i političkim pravima, u kojem stoji da "svako lice oglaseno krivim za počinjeno krivično djelo ima pravo da zatraži da, shodno zakonu, viši sud ispita odluku o krivici i presudi".

²⁰ Rezolucija 1966, par. 1.

će takođe osigurati zaštitu prava optuženog u svakom postupku koji se pred njim bude vodio.²¹

10. S tim u vezi Vijeće napominje da je tekst člana 21 Statuta doslovno ponovljen u članu 19 Statuta MMKS-a, i da član 23 MMKS-a gotovo u potpunosti reflektira član 25 Statuta.²² Nadalje, Žalbeno vijeće MMKS-a je već ustvrdilo da paralele između proceduralnog okvira Međunarodnog suda i MMKS-a "nisu naprosto pitanje pogodnosti ili efikasnosti već služe tome da se osigura poštovanje načela zakonitog postupka i temeljne pravičnosti", i da je ono dužno interpretirati Statut MMKS-a na način koji je konsistentan s praksom Međunarodnog suda i MKSR-a.²³

11. Vraćajući se na argumente optuženog u vezi s razlikama između smjernica za pravnu pomoć primjenjivih u MMKS-u i na Međunarodnom sudu, Vijeće podsjeća na Podnesak sekretara u kojem stoji da se smjernice za pravnu pomoć koje je MMKS dosad izdao ne bi mogle primijeniti na nadoknadu troškova tima koji pomaže optuženom koji se sam brani, ali da će se ubuduće takve smjernice voditi time da se za MMKS osiguraju sredstva koja bi bila ekvivalentna onima Međunarodnog suda.²⁴ Što se tiče tvrdnje optuženog da Statut MMKS-a nalaže zapošljavanje "sudija na pola radnog vremena, koji su zaposleni privremeno",²⁵ Vijeće napominje da Statut MMKS-a ovlašćuje Predsjednika MMKS-a, koji je takođe predsjedavajući sudija Žalbenog vijeća MMKS-a, da odlučuje o tome da li je potrebno da sudija MMKS-a bude prisutan u sjedištu ogranka.²⁶ Vijeće nadalje primjećuje da bi simetrija između člana 19 Statuta MMKS-a i člana 21 Statuta optuženom pružila istu osnovu za dovođenje u pitanje bilo (1) primjene bilo kakvih smjernica za nadoknadu troškova koja bi se naposljetku mogla primijeniti na njegov predmet pred MMKS-om bilo (2) svake okolnosti koja prema njegovim tvrdnjama ograničava njegovo pravo na pravično suđenje u žalbenom postupku na osnovu kanala utvrđenih ili Statutom MMKS-a ili u okviru bilo kakvih

²¹ Statut Rezidualnog mehanizma za međunarodne sudove, Dodatak 1 Rezoluciji Savjeta bezbjednosti 1966 (Statut MMKS-a), članovi 19, 23.

²² V. paragrafe 7-8, gore. Jedina razlika između člana 25 Statuta i člana 23 Statuta MMKS-a jeste u tome što ovaj potonji predviđa mogućnost žalbe na odluke sudije pojedinca.

²³ *Tužilac protiv Phénéasa Munyarugarama*, MICT-12-09-AR14, Odluka po žalbi na prosljeđivanje predmeta Phénéasa Munyarugarama Ruandi i Zahtjev tužilaštva za odbacivanje, 5. oktobar 2012., par. 5-6.

²⁴ Podnesak sekretara, par. 3-4, fn. 9.

²⁵ Zahtjev, par. 32.

²⁶ Statut MMKS-a, članovi 8(3), 12(3).

primjenjivih administrativnih smjernica.²⁷ Vijeće stoga zaključuje da bilo kakve razlike između različitih proceduralnih okvira primjenjivih u MMKS-u i na Međunarodnog suda ne predstavljaju u ovom trenutku kršenje njegovog prava na pravično suđenje.

12. Šta se tiče osporavanja nadležnosti MMKS-a od strane optuženog, Vijeće napominje da je Žalbena vijeće već utvrdilo da je ovlaštenost Međunarodnog suda za utvrđivanje vlastite nadležnosti ograničena na upravo to pitanje, i smatralo je da konkretno Međunarodni sud *nije* "konstitucionalni sud, koji bi preispitivao postupke ostalih organa Ujedinjenih nacija, a posebno ne Saveta bezbednosti ".²⁸ Vijeće, prema tome, smatra da nema nadležnost da utvrđuje zakonitost osnivanja MMKS-a, budući da to pitanje treba uputiti samom MMKS-u.

13. Međutim, Vijeće primjećuje da čak ako bi i MMKS smatrao da postoji osnova za tvrdnju optuženog da dijelovi Rezolucije 1966 nadilaze okvire nadležnosti Savjeta bezbjednosti na temelju Glave VII i da shodno tome utvrdi da Rezolucija 1966 više nema pravnu snagu, žalbena nadležnost utvrđena članom 25 Statuta ostala bi nepromijenjena. Vijeće se stoga uvjerilo da će optuženi imati pravo da se žali na presudu koju će donijeti ovo Vijeće pred zakonito ustanovljenim sudom i ne smatra da u tom smislu postoji bilo što neizvjesno. Prema tome, dok god su okviri zaštite prava optuženog u obje institucije primarno ekvivalentni, kao što je Vijeće utvrdilo da jesu,²⁹ Vijeće ne mora sa sigurnošću da utvrdi koja bi institucija rješavala po žalbi na njegovu eventualnu presudu kako bi se zaključilo da pravo optuženog na pravično suđenje nije u ovom trenutku ugroženo.

---

²⁷ Član 32 (Rješavanje sporova u vezi s isplatom troškova) Uputstvo MMKS-a za dodjelu branioca po službenoj dužnosti uglavnom odražava član 31 (Rješavanje sporova u vezi s isplatom troškova) Uputstvo Međunarodnog suda za dodjelu branioca po službenoj dužnosti. Up. Uputstvo za dodjelu branioca po službenoj dužnosti, MICT/5, 14. novembar 2012., član 32, i Uputstvo za dodjelu branioca po službenoj dužnosti, 17/73/REV.11, 11. juli 2006., (dalje u tekstu: Uputstvo Međunarodnog suda), član 31. V. takođe Sistem za naknadu troškova osobama koje saraduju s optuženim slabog imovnog stanja koji se sam brani, 1. april 2010., par. 26 (gdje se navodi da će svi sporovi u vezi sa naknadom za rad odnosno nadoknadom troškova biti riješeni u skladu sa članom 31 Uputstva Međunarodnog suda).

²⁸ Odluka u predmetu *Tadić*, par. 20. V. takođe Odluka u predmetu *Tadić*, par. 18-19.

²⁹ V., par. 10-11, gore.

14. Imajući u vidu da u ovom trenutku ne postoje nikakva kršenja prava optuženog na pravično suđenje, Vijeće ne mora da utvrdi da li bi odbijanje vršenja nadležnosti odbacivanjem Optužnice bilo proporcionalna mjera.

IV. Dispozitiv

15. Prema tome, Vijeće na osnovu pravila 73 Pravilnika, ovim **ODBIJA** Zahtjev.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavan tekst na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 28. avgusta 2013.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]